No 1941 — 185

# DE TIJD.

## NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

*Dieu et mon droit.*

Deze Courant verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franko door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. franko te adresseren aan het Bureau der Courant.

**MAANDAG, 12 SEPTEMBER.**



### AMSTERDAM, 10 September.

De bevrediging van hen, die den Katholieken het genot misgunden van hun grondwettig regt, is aan de vrijheid en de onafhankelijkheid der kerkgenootschappen de oorlog verklaard geworden. »Daar moest een blijk kunnen in onze wetgeving, zoo sprak eergisteren de heer Donker Curtius, DAT HET STAATSGEZAG ZICH KAN STELLEN BOVEN HET KERKGENOOTSCHAP, in dien zin, zeide hij verder zich zelven verbeterende, dat hetzelve, des noodig, alle kan houden binnen de palen van gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat."

Niemand wil, dus werd voortdurend van den kant der aangevallenen geantwoord, niemand wil dat de kerkgenootschappen die palen te buiten kunnen gaan; niemand wil dat die palen ongewroken overschreden worden. Maar, opdat de kerkgenootschappen binnen die palen gehouden worden, daartoe is geene nieuwe wet als de ontworpene noodig. Zelfs mag te dien einde geene wet door de wetgevende magt vastgesteld worden, wijl daardoor inbreuk gemaakt wordt op het koninklijk prærogatief en een deel der koninklijke, overgedragen wordt op de wetgevende magt. Eene zoodanige wet, daarenboven, is in strijd met de Grondwet, wordt door de Grondwet gewraakt: zij zou dus *ongrondwettig* zijn. Het zesde hoofdstuk der Grondwet doelt slechts op repressie en sluit alle præventieve maatregelen buiten. *Onregtvaardig*, verder, zou de wet wezen, daar zij bepaaldelijk gerigt zou zijn tegen de belijders van één kerkgenootschap en de Grondwet gelijke bescherming aan *alle* kerkgenootschappen voorschrijft; van een kerkgenootschap, wijders, dat aan niets schuldig is bevonden, dan dat het van zijn grondwettig regt gebruik heeft gemaakt; onregtvaardig ook nog daarom zou de wet zijn, omdat zij vroeg of laat *alle* kerkgenootschappen zal belemmeren in het genot van die regten, welke hun door de Grondwet verzekerd zijn. Maar ook *onstaatkundig* zou eene zoodanige wet zijn. Of laat het zich verdedigen, dat de regering zich in een land als het onze met datgene inlaat wat uitsluitend behoort tot het godsdienstig terrein, en te dien aanzien partij kiest voor het eene gedeelte der bevolking tegen het andere en zoodoende ontaardt in eene partij-regering? Het springt in 't oog, welke daarvan de onvermijdelijke gevolgen moeten zijn. Staan de partij-belangen van een deel der bevolking onder de speciale bescherming van de regering en worden ze door haar geschraagd ten koste van het goede regt van het andere deel der bevolking, dan wordt het land verdeeld in twee strijdvoerende legerkampen, het eene van welke ingenomen is door de bevoorregten, terwijl in het andere de verdrukten bedacht zijn op de handhaving en de herwinning van hunne geschonden regten. Wat moet, bij zulk eene verdeeldheid, geworden van het waarachtig heil des lands?

Dit, en hoe veel niet nog meer, werd in het midden gebragt van den kant der aangevallenen. Duizenden en duizenden vereenigden zich met hunne argumenten en met velen van dezulken, door welken vroeger de zaken niet uit het juiste oogpunt waren beschouwd, kwamen tot betere inzigten. De vrije pers deed haar pligt. De aangevallenen, en allen die prijs stelden op de ongeschondene handhaving van de Grondwet, wendden zich tot de Tweede Kamer, wendden zich, vervolgens, tot de Eerste Kamer; velen verhieven hunne stem tot het geëerbiedigd Hoofd van den Staat. De Grondwet, niets dan de Grondwet — ziedaar waarop al hunne betuigingen neerkwamen! Wat baatte het? Wij kunnen ons van antwoord onthouden. Die het grondwettig regt deden gelden, zijn tijdelijk verslagen. Zij, die vorderen, *dat het staatsgezag zich moet kunnen stellen* BOVEN *het kerkgenootschap*, zijn hunne tijdelijke zegepraal al meer en meer nabijgekomen. Het land is dan verdeeld in *overwinnaars* en *overwonnelingen!*

Helaas! Helaas! Helaas!

---

Wij hebben herhaaldelijk onder de oogen van onze lezers gebragt het denkbeeld door den *Nederlander* opgeworpen, dat de wet van verdrukking, nadat zij door de Eerste Kamer zou zijn aangenomen, door de regering zou kunnen worden ingetrokken. Het denkbeeld was zoo zonderling, dat men daarbij onwillekeurig aan eene mystifikatie moest denken. Hoe toch kon het ministerie tot de Eerste Kamer zeggen: neem gij de wet aan, opdat wij haar verwerpen? Zou dat niet een onwaardig komediespel geweest zijn, waarbij zelfs de *convenances* zouden zijn ter zijde geworpen? Een spel, waarbij de Eerste Kamer de rol van Arlequin zou vervullen? Wat toch ware dat voor eene vertooning geweest, waarbij de openbare diskussie en de aanname der wet op de planken der Nederlandsche tribune verschijnen moesten ten dienste eener voordragt, van welke het openbaar zou zijn, dat zij, na door de beide Kamers te zijn goedgekeurd, door het gouvernement zou worden ingetrokken? Wij drukken daarop, niet om den *Nederlander* te bestrijden, die het denkbeeld voortbragt, maar om op het gevaar van den toestand te wijzen, die een talentvol blad, het orgaan van eene zeer behendige partij, tot zulke voorstellen gebragt heeft.

Indedaad, men moge het zich niet verbloemen, de toestand is zeer gespannen en duister daarenboven. Weet iemand waarheen wij gaan, en wat eene nabij zijnde toekomst zal opleveren, zoo er geen ontspanning gebragt wordt in de verontruste gemoederen, zoo men volhardt in de rampzalige dwaling, dat rust en eendragt de vrucht zullen kunnen zijn van wettelijk onregt, gepleegd op het heiligst gebied, op dat der godsdienst? De dwaling is zoo evident, dat de partij, die in de Tweede Kamer de beslissende stem uitbragt, nog onlangs er op aan scheen te dringen, dat het gouvernement de wet behoort in te trekken, als de Eerste Kamer haar mogt hebben aangenomen.

Maar waarom dan niet liever er op aangedrongen, dat de Eerste Kamer de wet afstemde? Wilde men dat eerst nog de meerderheid der Eerste Kamer aan de Katholieken een slag in het aangerigt gal? Want, hoe men de wet ook beschouwe, — mogt men ook aannemen, wat verre van ons is, dat de wet in hare artikelen onbeduidend is, — dit ten minste is onwedersprekelijk, dat de wet in doel en strekking eene beleediging is voor de Katholieken. Wij vragen derhalve, waarom aan het 2/5 der bevolking door de Eerste Kamer eene beleediging te laten toewerpen, die daags daarna door het Gouvernement zou moeten worden teruggenomen? Vermoedde men dat de aard van de Eerste Kamer sinds de jongste beweging ook al was veranderd? dat zij had opgehouden te zijn een tegenwigt tegen den hartstogtelijken stroom der volksdriften, zoo die in de regtstreeksche verkiezing zich een weg mogt banen? dat zij zelfs had opgehouden een voornaam bestanddeel te zijn van de wetgevende magt, en dat zij geworden was een gereed werktuig in handen der partijschap, om, in plaats van wetten voor het gansche volk, beleedigingen aan eenige klassen van het volk uit te deelen?

Maar de wet is niet slechts eene *gratuite injurie* voor de Katholieken. Zij is wel degelijk eene verdrukking van de godsdienstige vrijheid in hare hoofdbepalingen, en eene wet van onverdraagzaamheid in al hare artikelen. Wij hebben het primitief ontwerp monstrueus genoemd. Wij gelooven dat deze benaming ook aan de verbeterde wet past. Neem art. 1 en 3. Niemand heeft durven zeggen wat zij eigenlijk beteekenen. Daaruit heeft men afgeleid, dat zij onbeduidend zijn. Juist het tegendeel is waar. Juist daaruit, dat niemand in staat is geweest, om de grenzen van die artikelen aan te geven, blijkt dat de beide artikelen zeer gevaarlijk zijn, omdat de beteekenis en de strekking niet is te begrenzen, en zij aldus zoo ver zullen gaan, als elke regeerende partij in haar belang die zal willen uitstrekken. En men kon verlangen, dat de Eerste Kamer haar zegel hechte aan zulke monstrueuze vrijheiddoodende wetsbepalingen, die daarenboven nog, zooals wij boven zagen, eene honende beleediging zijn voor de Katholieken? Wij hadden dat begrepen, als men de wet *à tout prix*, op gevaar van volkstwisten door religiehaat te veroorzaken, wilde tot stand brengen. Maar als het eenigen slechts te doen is geweest, om haar wel te doen aannemen door de Kamers, maar om straks daarna haar door het gouvernement te doen intrekken, dan is het ongehoord, dat men een aanzienlijk ligchaam, als dat der Eerste Kamer, tot zoo laag eene machine heeft willen vernederen.

Intusschen, wij zijn den *Nederlander* dankbaar, dat hij zijn onbekookt denkbeeld in de wereld bragt. Zoo iets, dan is, na al hetgeen tegen de wet is in het midden gebragt, dat geschikt om haar den genadeslag te geven. Als men toch aan de Eerste Kamer verklaart, dat de wet moet worden aangenomen, opdat de regering haar zou kunnen intrekken, dan is het alsof men tot de Eerste Kamer zeide: de wet is een monster, smoor haar in hare geboorte. Hadde de Eerste Kamer het begrepen!

---

Neemt de wet aan, of de Katholieken zullen door de Protestanten worden uitgehongerd, aldus sprak, in andere woorden, de heer van Dam van Isselt, ter Eerste Kamer, zijnen medeleden toe. Niemand was daar om den heer van Dam onder 't oog te brengen, welke onregtvaardigheid hij daar jegens zijne geloofsgenooten beging. Ook ons heeft de bedreiging van den heer van Dam verbaasd. Hij, de generalissimus der geheime genootschappen weet immers beter dan iemand dat het uithongeringsproces reeds op breede schaal, door de met hem zaamverbondenen, onder zijne leiding, in toepassing wordt gebragt.

De *Grondwet* sprak, naar aanleiding van de onwaardige taal van den heer van Dam, aldus.

»De heer van Dam — wij behoeven het niet te zeggen — was vóór de wet. Meer dan ooit handhaafde hij nu zijn roem van te zijn de meest onverdraagzame christen in Nederland; die sletteniz het meest van verdraagzame woordenpraal overvloeide.

»Na een tirade over al hetgeen hij *niet zou* zeggen (ofschoon hij dat alles zeide); na de verklaring dat hij zich schamen zou over de regering, over de Tweede Kamer, over de Eerste Kamer, over zich zelven en wij weten al niet over wie al meer, *wanneer* in deze wet iets onverdraagzaams schuilde; na een allerbespottelijksten uitval op die »*schandbladen*", die durfden beweren, dat de beweging was kunstmatig, dat de *Fakkel* en het *Goudsch Kronijkske* niet waren de *Crême* van alle dagbladen, en waarbij de geestige toastendrinker ook een geestigen kwinkslag maakte op ons blad — na al deze verklaringen, verklaarde de heer van Dam, dat hij de beweging noemde een *mouvement spontané*.

»Na aldus bot gevierd te hebben aan Fakkeliaansche hatelijkheden herinnerde zich de heer van Dam dat hij was lid van de Eerste Kamer; vraagde excuus over hetgeen hij had gesproken en beloofde nu, gelijk hij bij het adres had gedaan, gematigd te spreken en bedaard, zooals het een lid van de Eerste Kamer eigenlijk betaamt.

»Maar beloven en doen zijn tweërlei verschillende dingen. Naauwelijks beloofd, of de heer van Dam had zijne belofte alweder vergeten. De wet, zeide hij zou vrede en rust aanbrengen; maar de verwerping zou het gevolg hebben: dat de protestanten hun *eigen regters* zouden wezen, *dat zij het brood zouden ontnemen* aan de Katholieken!!!

»Waardige vertegenwoordiger der Fakkelianen! *Uw* roem is gevestigd voor altijd! Maar wij, wij haasten ons, reeds nu in naam van het Protestantisme, dat gij bezoedelt, te protesteren, en ver van de Protestanten af te werpen de smet, die gij hen hebt aangewreven, door te beweren, dat zij, bij verwerping van de wet, hunne R. K. landgenooten zouden laten uithongeren!"

---

Diep gevoelt men in Noord-Brabant en Limburg, de smaad hun door het orgaan van eene partij, die zijne vertegenwoordigers in de beide Kamers heeft, naar het hoofd geworpen. »Last*provincien* zijn ze, die we aan den eersten den besten prezent willen geven!"

»Lastprovincien, aldus de *Nieuwe Noord-Brabander* in allezins billijke verontwaardiging, lastprovincien noemde de *Fakkel* (DER TWEEDRAGT) de provincie Limburg en Noord-Brabant. Maar dragen zij niet ruimschoots bij in de algemeene lasten des Vaderlands? Wat ware van Nederland geworden, indien in een nog niet verwijderd tijdstip, die lastprovincien

het niet tot bolwerk hadden verstrekt? Wat, indien de ingezetenen van de LASTprovincie Noordbrabant, vooral alstoen niet, de onwaardigste verdenking, zich de vernederendste scheldwoorden en beschuldigingen en mishandelingen, ter liefde van het Vaderland getroostende, met de zoogenaamde Noord-Nederlanders in trouw en zelfopoffering hadden gewedijverd? Hoe vele protestantsche familien hebben in die LASTprovinciën vermogen en invloed verkregen, doordien hunne vaders of grootvaders uit het noorden daarheen gezonden werden, om vette ambten en posten te bekleeden, terwijl de kinderen van eigen bodem voorbijgezien werden? O ja, LASTprovinciën! Gij hebt wel gelijk, bloedroode *Fakkel!* als gij door LASTprovinciën hetzelfde verstaat, wat men onder den naam van LASTdriën begrijpt: LASTDRAGEND. Dit hebben wij menigmaal ondervonden, toen men bij voorkeur zulke ambtenaren uit het noorden tot ons zond, die door oefening en karakter de kunst verstonden van *willen*, of, zoo men het eenigzins verbloemder uitdrukt, de *belastingen productief te maken*. Dit ondervonden wij, bij zoo vele stiefmoederlijke behandelingen, die wij te verduren hadden; dit ondervinden wij thans, nu de overgroote meerderheid onzer ten offer wordt gebragt aan eene beweging, die het noorden ten schande verstrekt!

»Maar het zij zoo! Nimmer zal leugen *waarheid* worden; nimmer zal onregt met den naam van *regt* prijken; nimmer zal het meer in Nederland gelukken *dwingelandij* in plaats van vrijheid stellen: eenmaal dus, en spoedig zal de maat volgemeten zijn, en dan zullen de eeuwige *waarheid*, het eeuwig *regt*, de heilige *vrijheid* glorierijk zegevieren over hen, die ons thans van die kostbare kleinooden willen berooven om eene hatelijke, dweepzieke en heerschzuchtige factie te believen."

---

Wij hebben nog van eenige opmerkelijke brochures melding te maken, ons dezer dagen geworden. Wij stellen ons voor ons daar onverwijld mede bezig te houden. Eerst met de fiksche en onomstootelijke *Nieuwe inlichtingen en opmerkingen* van den Zeer Eerw. heer Sonjee, waarvan niemand onkundig zal willen blijven, die iets meer wil weten van de jongste pretentien der Jansenisten; vervolgens met Alberdingk Thijm's brochure *over de Inquizitie* — wie is niet verlangend hem daarover te hooren? — en eindelijk met den pas verschenen, van geest petilleerenden, *Lettre à l'auteur de la brochure intitulée: Défense des sociétés secrètes protestantes dans les Pays Bas.*

De brochure van Alb. Th. is toegewijd aan de nagedachtenis van den diep betreurden en ook door ons eerstdaags te herdenken Donoso Cortes. Die toewijding heeft den auteur het volgende treffende *Voorwoord* in de pen gegeven:

»Tot wedneming eener »bekommering", die men zeide bij de helft der natie te bestaan, heeft men onfeilbare middelen aangewend om de wederhelft te verbitteren. Ik hoop en vertrouw echter, dat het tegenwoordig opstel, hoezeer in deze dagen geschreven, geene blijken zal dragen van de gemoedsstemming, die men, willens of onwillens, bij velen opwekte. Dat ik den naam eens grooten en diepbetreurden dooden aan het voorhoofd van dit vlugschrift gesteld heb, moge een waarborg zijn, dat er geene liefdeloosheid, ten opzichte van wien ook, in mijn hart is. Voor den wind, die door de kerkhofolmen ruischt, zwijgt de stem der afkeerigheden, waar nog niet alle menschelijk en christelijk gevoel in den boezem is uitgedoofd. Van het oogenblik, dat Donoso Cortes ons ontviel, heb ik verlangend den dag te gemoet gezien, waarop zijne wapenbroeders in Nederland adem mochten vinden, om den voortreffelijken man een woord van rouw, van zegening en hulde toe te wijden. Op eene onaanzienlijke poging, doch die aangedaan wordt ten beste van de eer zijner Kerk, ter toelichting der eigenaardigheden van zijne nationaliteit, en tot bevordering der waarheid, aan welker verkondiging hij zijn leven gewijd had, moge Donoso Cortes, uit de bloeyende velden der eeuwigheid, welgevallig nederzien."

---

In ons Nommer van den 22 Augustus hebben wij uit den *IJsselbode* het volgende artikel overgenomen:

»Op de algemeene vergadering der Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels, op 8 dezer te 's Hage gehouden, is op eene ongezochte wijze het gevoelen des Boekhandels over het tegenwoordige Ministerie kenbaar geworden. Bij de behandeling, namelijk van een voorstel om bij de Regering aan te dringen op eene goedkoope wet op den Boekhandel, werd door een der leden daar*tegen* geadviseerd, »om reden het tegenwoordige ministerie slechts als een ministerie van overgang is te beschouwen, en dit zeker aan de aanvrage niet voldoen zou, daar het adres ter zijde leggen." Wenschelijk ware het, naar de meening des Sprekers, te wachten tot dat er een meer stabiel ministerie aan het bewind van zaken mogt komen, ten einde alsdan eene nieuwe proeve te wagen." De vergadering heeft zich hiermede vereenigd en besloten de zaak vooreerst te laten liggen.

»Wij vinden deze openbaring van gevoelen van eene klasse van menschen uit den beschaafden stand en alle oorden des lands, die beter dan de meeste andere met de publieke opinie en algemeene belangen bekend, die vooral met het verlichtste en verstandigste deel des volks in gedurige betrekking is, zeer merkwaardig."

Tegen de strekking van dit artikel komt het bestuur der *Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels* op in het volgend schrijven, waaraan zij *ons* verzoekt publiciteit te geven, ofschoon het artikel, waartegen het Bestuur voorn. te velde trekt, niet van ons, maar door ons uit een ander blad overgenomen is, en dus zijn schrijven liever aan dat andere blad had moeten gerigt zijn. Desniettemin voldoen wij echter gaarne aan zijn verzoek. Zijne verklaring luidt aldus:

»Aan de Redaktie van de *Tijd, Noord-Hollandsche Courant.*

»Mijne Heeren!

»In Uw Nommer van 22 Aug. ll. wordt de Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels, waarvan de ondergeteekenden de eer hebben Bestuurders te zijn, onder den schijn gebragt, alsof zij zich op hare laatste vergadering een oordeel had aangematigd omtrent het tegenwoordige ministerie. De ondergeteekenden achten zich verpligt U beleefdelijk te verzoeken, dit berigt door de plaatsing dezer regelen tegen te spreken. Moge een enkel lid zijn persoonlijk gevoelen dienaangaande hebben in 't midden gebragt, het is er niettemin verre af, dat de Vereeniging daaraan hare adhaesie zou hebben gegeven en een oordeel hebben gewaagd, hetwelk volstrekt niet tot hare bemoeijingen behoort.

»*Het Bestuur der Vereeniging voornoemd,*
»A. C. KRUSEMAN.
»FREDERIK MULLER.
»P. N. VAN KAMPEN.
»J. D. SYBRANDI.
»S. E. VAN NOOTEN.
»R. J. SCHIERBEEK.
»H. V. VAN GOGH."

»*Amsterdam,*
1 September 1853."

---

Aan het *Journal de Bruxelles*, dd. 9 September ontleenen wij het volgende:

»Meermalen zijn wij in de gelegenheid geweest aan te toonen in welken zin de verdraagzaamheid in verscheidene protestantsche landen begrepen wordt. Zweden verdient te dien aanzien eene bijzondere vermelding. Bij de staaltjes van fanatismus, die wij vaak in de gelegenheid waren onzen lezers voor oogen te stellen, voegen wij het volgende feit dat te Stockholm heeft plaats gehad:

»Twee meisjes tot den beschaafden stand behoorende, de Luthersche leer belijdende, waarvan de eene 25 en de andere 18 jaren telde, begaven zich tot den R. K. pastoor en betuigden hem heur voornemen, om in den schoot der Kerk te willen terugkeeren. De Pastoor ontvangt haar, doch om haar te beproeven vermaant hij beide meisjes rijpelijk den gewigtigen stap te overwegen, dien zij doen willen. Veertien dagen later komen zij tot hem terug en verklaren in heur besluit te volharden. Daarop doet de Pastoor het voorstel, haar het noodige onderwijs te geven en bepaalt den dag, den 5 Augustus, als wanneer daarmede een aanvang zou gemaakt worden.

»Den volgenden dag, namelijk den 6 Aug., werden de meisjes voor de politie geroepen, beschuldigd van tot het Katholicismus *over te hellen.* Een protestantsch leeraar nam bij die gelegenheid de funktie van openbaar aanklager waar. In een verhoor, dat niet minder dan negen uren duurde, folterde men de arme meisjes door haar niet alleen met vragen van verschillenden, maar zelfs van zeer onbetamelijken aard te bestormen. Onder anderen vroeg de heer kommissaris van politie, of zij wisten dat het op boete van 10 thalers (ongeveer *f* 8) verboden was tegenwoordig te zijn bij eene godsdienstoefening, waartoe men niet behoorde.

»Het was voor den aanklager intusschen bejammerenswaard, dat hij in persoon den vorigen dag eene schriftelijke verklaring had gegeven, behelzende, dat de beschuldigden behoorlijk haren kathechismus kenden, dat zij een geregeld leven leidden, enz., enz.; in een woord, een zoodanig stuk, als wat men in Zweden een deugdelijk *geestelijk paspoort* noemt. Hij bevond zich derhalve in een min of meer dubbelzinnige gesteldheid; maar de heer kommissaris stoorde zich aan eene dergelijke beuzeling niet. »'t Doet er niet toe, zeide hij, ik zal u den lust wel doen vergaan, om naar de paapsche kerk te wandelen; ik zal u onder toezigt stellen van lieden, die zullen zorgen dat gij geregeld tempelwaarts gaat, en mogt dit niet voldoende zijn, dan zal ik u met al de gestrengheid (verbanning) der (Zweedsche) wet tegen u handelen.

»De heer kommissaris van politie heeft woord gehouden: hij heeft beide [illegible] onder voogdijschap van eenen Lutherschen [illegible] gesteld, bovenal bekend door zijnen blinden godsdienstijver en haat tegen al wat den naam van Katholiek draagt.

»Ziedaar hoe men persoonlijke vrijheid eerbiedigt; ziedaar wat men in Zweden onder godsdienstige vrijheid verstaat. Dat men nu nog op de verdraagzaamheid van het Protestantisme roeme!"

---

Uit Luxemburg wordt van den 6den Septmeber geschreven, dat men te dier stede een berigt had ontvangen, hetwelk op de bevolking een diepen indruk had gemaakt. Bij besluit van den Koning-Groothertog zijn de ministers van het Groothertogdom ontslagen. Men kent de reden van dit besluit nog niet, maar men verzekerde, dat de heer Wurth-Paquet, dezelfde staatsman, die in 1848 tijdelijk den heer de Blochausen te 's Hage verving, belast was met het zamenstellen van een nieuw kabinet.

Dit zoo onverwacht ontslagen ministerie was het laatste in Europa, dat nog van 1848 dagteekende. Het[illegible] den onaangenamen indruk, door het besluit veroorzaakt, nog verhoogt, is dat men als lid van het nieuwe kabinet doodverwt den heer Tornaco, den meest impopulairen persoon des lands. Deze benoeming vereischt echter allezins bevestiging. Men sprak ook van den heer Emmanuel Servai, als zullende met een der departementen belast worden.

Volgens den *Courier du Luxembourg* zou de afdanking der HH. Willmar, Ulrich, Ulveling en Metz, vorige ministers of administrateuren, gelijk men in het Groothertogdom zegt, vrijwillig zijn en zou die uitsluitend den staat der betrekkingen van het Groothertogdom met eenige buitenlandsche staten tot oorzaak hebben.

Verscheiden kabinetten, inzonderheid die van Berlijn en 's Hage, zouden bij den Koning-Groothertog geklaagd hebben, dat het bestuur der Buitenl. Zaken zooveel tijd tot overweging vereischte, dat men dikwerf geen antwoord ontving en zij moeten verklaard hebben, dat indien deze staat van zaken niet veranderde zij verpligt zouden zijn om met de Groot-Hertogelijke regering alle betrekking af te breken. Deze toestand ter kennis der administrateuren gebragt zijnde, en deze niet willende dat hun bestuur de belangen des lands zou benadeelen, zouden zij hun ontslag hebben ingediend aan [illegible] Hendrik der Nederlanden, administrateur-generaal van het Groothertogdom.

Het is opmerkelijk, dat het aftredend bestuur in de kamer eene groote meerderheid had, dat de meeste leden het vertrouwen en de sympatie des lands genoten, [illegible] verstandhouding steeds heeft geheerscht tusschen de Nederlanden en het Groothertogdom.

De *Courrier du grand duché de Luxembourg* voegt als postcriptum hierbij, dat op het oogenblik van het ter perse leggen aan den Prins de volgende kombinatie was voorgesteld: De heeren Simons, advokaat; Jurion, advokaat; Servais, raadsheer bij het hof; v. Scherff, adv.-gen. en Wurth-Paquet, vice-president bij het hof. Van eene andere zijde werd verzekerd, dat de heer Theodore Pescatore, vice-president der Kamer, die in hooge mate het vertrouwen zijner ambtgenooten geniet, naar Walferdange was ontboden, en men zag met genoegen, dat men hem in de tegenwoordige krisis raadpleegde. (*Hdlsb.*)

ROTTERDAM, 9 September. De Cholera neemt hier langzaam doch geregeld toe. Sedert 3 September zijn er 99 lijders aangegeven. Het getal sinds het uitbreken der ziekte bedraagt thans 158. Bij voortduring vertoont zich de ziekte meest in het westelijk deel der stad.

## BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

### FRANKRIJK.

PARIJS, 9 Sept. Tijdingen uit Konstantinopel van 2[illegible] Aug. behelzen het volgende: »Het besluit van den Sultan om niet onvoorwaardelijk over te gaan tot het aannemen der laatste Weener nota, heeft op de Turksche bevolking een gunstigen indruk gemaakt en ze op nieuw in geestdrift ontstoken. Turkije heeft op dit oogenblik 200,000 man troepen op de been allen met den besten geest bezield, en bereid tot den oorlog. Den 21 Augustus is de Divan vergaderd geweest, om te beraadslagen over de beste middelen die aangewend kunnen worden, om met vrucht het stelsel van verdediging tegenover Rusland te kunnen volhouden.

### ENGELAND.

LONDEN, 9 Sept. Volgens eene telegrafische depêche medegedeeld door de *Times*, heeft de Keizer van Rusland nog geen besluit genomen omtrent de wijzigingen, welke door den Sultan in de bepalingen der Weener konferentie worden verlangd.

De *Globe* verklaart: »Het zou dwaas zijn het gewigt der wijzigingen die de Porte in de Weener nota voorgesteld heeft, te willen verkleinen; of zij door Rusland zullen worden aangenomen, is nog geheel onzeker. Dat intusschen door ons gouvernement de staat der zaken,

zoo als hij volgens de jongste bij hetzelve ontvangen berigten zich thans voordoet, beschouwd wordt als onverwijlde bemoeijingen vereischende, blijkt daaruit dat de voornaamste leden van het kabinet plotseling tot eene raadsvergadering te Londen zamengeroepen zijn.

Men heeft in de zamenroeping van een deel des bewinds een blijk willen zien van besluiteloosheid van onzen minister van buitenlandsche zaken en van oneenigheid in het kabinet; onzes inziens kan daaruit juist het tegendeel worden afgeleid. Niets is nog geschied hetwelk de algemeene overtuiging dat 's lands eer nimmer veiliger was dan in de hand der tegenwoordige hoofden des bewinds, zou kunnen schokken. Welke ook de uitslag zij der laatstelijk gehouden raadsvergadering, wij kunnen als zeker stellen dat het besluit des gouvernements zal blijken eene getrouwe uitdrukking te zijn van de publieke opinie."

# DUITSCHLAND.

BERLIJN, 8 Sept. In de *Lithographische Correspondentie*, een half officieel orgaan, leest men: Sedert eenigen tijd heeft de drukpers dikwijls gelegenheid gehad om haar gevoelen te zeggen over de theorie der Vereenigde Staten ten opzigte der interventie. Het voorgevallene te Smyrna met Costa gaf nog onlangs aanleiding om die diskussie te vernieuwen, en deze zaak is nog niet ten einde gebragt, of onderscheiden bladen vestigen de aandacht op eene interventie der Vereenigde Staten ten gunste van Zwitserland, ingeval dit land bedreigd werd. Thans vernemen wij dat onderscheidene mogendheden het voornemen hebben opgevat, gezamenlijk eene verklaring af te leggen tegen het beginsel van internationaal regt door de Vereenigde Staten op nieuw ter bane gebragt, en dat men alle hoop mag koesteren, dat de kabinetten omtrent deze zaak volmaakt eenstemmig denken. In deze gezamenlijke, eenparige verklaring is het internationale beginsel van interventie aangenomen door de Vereenigde Staten, bestreden op zoo nadrukkelijke wijze, dat er ten volle uit blijkt hoezeer de belanghebbende kabinetten overtuigd zijn, dat wanneer de theorie der Amerikaansche interventie niet op eene afdoende wijze wordt verworpen, er een onoverkomelijk beletsel zal zijn om den revolutionnairen geest in Europa uit te roeijen. Wij kunnen er de gewigtige tijding bijvoegen dat ook Frankrijk genoemd wordt onder de mogendheden, die deze verklaring willen afleggen.

## STADSNIEUWS.

### BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 10 September.

ONDERTROUWD (8 Sept.): J. Boorsma met N. W. de Groot.

GETROUWD (8 Sept.): J. F. van Oppen, van Londen met C. E. Jansz. - J. W. Marting met W. M. Stolle.

BEVALLEN (9 Sept.): R. Joachimstahl, geb. Hartog, Z.

OVERLEDEN (5 Sept.): F. A. Schröder, 44 j. — (7 Sept.): H. P. Jansen, 42 j.

# HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 10 September.

## OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ. De door ons vermelde afloop der op 5 en 8 dezer, zoowel te Rotterdam als alhier gehoudene veilingen, bij de Nederlandsche Handelmaatschappij heeft genoegzaam aangetoond, dat er eene groote behoefte voor dit artikel bestaan heeft, waardoor het mogelijk geworden is, dat eene aanzienlijke hoeveelheid van cirka 550 mille balen *Java* of ruim 66 millioen halve kilo boven de bestaande marktwaarde, koulant nemers heeft gevonden, en daar de vraag blijft aanhouden, zoo is het te verwachten, dat de nu nog te Middelburg op 13 dezer te houdene veiling van 46,943 balen *Java*, tot eene verdere verhoooging zal afgaan. *Brazil* zeer gevraagd, met terughoudende verkoopers.

THEE. Met zeer weinig handel onveranderd.

TABAK. De *Noord-Amerikaansche* soorten blijven steeds willig gestemd, met vooruitgaande prijzen en dringende vraag voor dadelijk gebruik. Deze week zijn er uit de eerste hand afgedaan, zoowel in *loco* als zeilende cirka 200 vaten *Maryland*. *Virginie*. Door gebrek aan voorraad in de eerste hand, bepaalde zich de omzet tot eenige partijen van spekulanten tot verhoogde prijzen. — *Sigaren-Tabak*, zoowel *Java* als andere soorten worden uit de tweede hand gretig weggekocht. — *Inlandsche Bladen.* De ordinaire soorten blijven zeer gezocht en zijn daarvan zoowel op het land als hier op de plaats belangrijke posten omgezet.

SUIKER. *Ruwe.* De markt blijft zeer willig gestemd en zonde men bij voorkomende partijen *Java* gaarne eenige verhooging inwilligen. *Surinaamsch* wordt gretig weggekocht, mede tot verhoogde prijzen. — De op 6 dezer aangekondigde veiling van 277 vaten is niet doorgegaan, als zijnde er een gedeelte uit de hand verkocht tot *f* 27 voor middelbaar Suiker, terwijl er nog andere kleine partijtjes onder de hand in dezelfde verhouding zijn omgezet. De kwaliteiten der op 19 dezer te Rotterdam te houdene veiling bij de N. H. M. van 80,614 kranjangs *Java* bestaan als volgt: Standart Monster N° 8, 1644 kranjangs, N° 9, 3498 kranj.; N° 10, 1917 kranj.; N° 11, 1118 kranj.; N° 12, 2646 kranj.; N° 13, 3110 kranj.; N° 14, 3257 kranj.; N° 15, 3746 kranj.; N° 16, 18557 kranj; N° 17, 14011 kranj.; N° 18, 718 kranj.; het overige in te zamengestelde kavelingen. Eene getaxeerde waarde is voor het oogenblik moeijelijk op te geven. — *Geraffineerd voor Uitvoer.* De omzettingen in *Crushed* waren wederom allerbelangrijkst tot verhoogde prijzen, waardoor de meeste raffinadeurs hun gemaakt goed tot in het laatst van October bijna geheel hebben verkocht. Bij kleine partijen zoude men voor *Crushed* de volgende prijzen moeten besteden: N S R superfine *f* 35½ a ¾, N° 2 *f* 33 a 33¼, N° 3 & B K N° 1 *f* 32 a 32¼, N° 2 *f* 31 a 31½; B & H N° 1 *f* 31¾ a 32, N° 2 *f* 30¾ a 31; S & T N° 1 *f* 31¼ a *f* 32, N° 2 *f* 30¾ a 31, N° 3 *f* 30¼ a 30½; W & Z *f* 30½ a *f* 30¾. — *Kandij.* Tot hoogere prijzen insgelijks zeer begeerd en weinig voorhanden. In *Consumtie* hebben wij geene prijsverandering te vermelden, hoewel de raffinadeurs zeer terughoudend zijn.

SPECERIJEN. *Noten* eerste soort tot 230 cs. meer gezocht; N° 2 houdt men ferm op 200 cs., N° 3 150 cs. en N° 4 104 cs. — *Foelie* wordt op 210 a 212 c. voor C & D gehouden.

In FRUITEN niets gepasseerd, mooije 1851er *Zantische Krenten* houdt men op *f* 48 a 50. — Van grof *Smirna Rozijn* werd voor export, alles wat tot *f* 19 aan de markt was, grif weggekocht; andere soorten onveranderd.

In RIJST is weinig van beteekenis omgegaan; de markt blijft zeer ferm voor zeilende ladingen *Arracan*, vraagt men *f* 7¾. In gepeld werden eenige buitenlandsche orders tot volle prijzen uitgevoerd, als gep. *Java* tot *f* 8½ en *Arracan* *f* 8½ a ¾, gep. *Voorloop* *f* 10½ en gep. *Tafel* tot *f* 11½ a 12.

POTASCH. Tot de verhoogde prijzen is hierin weinig omgegaan. *Petersburger* op *f* 13½ gehouden.

VERFWAREN. *Indigo.* Door den weinig disponiblen voorraad, zijn slechts 20 kisten *Java* tot vaste prijzen verkocht, de partikuliere partijtjes, 88 kisten te zamen, zijn nog niet gelost. — *Cochenille.* Blijft in dezelfde gunstige positie met veel vraag, doch zonder voorraad; het weinige dat nog over is, zit in vaste handen. — *Verfhouten.* Algemeen wat hooger gehouden; de omzettingen waren van weinig beteekenis en aanvoeren hadden niet plaats. — *Harst.* Blijft op *f* 3½ Entrepôt gehouden en zijn daartoe niet meer dan 1000 vaten voorhanden; helder bruin en geel niet onder *f* 4¾ a 5½ te koop met kleinen voorraad. — *Terpentijn-Olie. Amerikaansche* opgeruimd en *Bajonner* niet onder *f* 29½ tweede hand te koop met zeer kleinen voorraad. — *Divi Divi.* Tot *f* 8 in balen aan de markt. — *Zwavel.* Eene lading goede *Secunda Girgenti* is te Rotterdam a *f* 3⅝ Entrepot afgedaan, alhier in *loco* niet onder *f* 4 te koop voor mooi *Secunda Licata*. — Eene zeilende partij op hier is tot *f* 3⅜ Entrepot aan de markt. — *Geraffineerd* in pijpen in *loco* tot *f* 6½ Entrepôt en zeilende a *f* 6 E. aan de markt. — *Lood.* Blijft tot *f* 12¾ Consump te koop, hetzelve geniet matigen aftrek. — *Meekrap.* Blijft in dezelfde gunstige positie verkeeren; eenige Monsters *Onberoofde* 1853 werden vertoond, waarvan de kwaliteit zeer voldoende was, men vroeg daarvoor *f* 27 a 28, wat niet ingewilligd werd.

STERKE DRANKEN. *Arak* is zeer gevraagd tot verhoogde prijzen; deze week zijn zoowel hier als te Rotterdam afgedaan cirka 150 heele en 100 halve leggers. *Genever* 100 °/₀ eerste soort *f* 27½, tweede soort *f* 26. — *Moutwijn* 94 °/₀ *f* 22 pr. vat a kontant.

METALEN. *Ruw Koper* onveranderd. *Banca-Tin* bij kleine partijen tot *f* 72½ te bekomen, alschoon de meeste houders niet onder *f* 73 willen afgeven.

WAS en HONIG. Op de betere vooruitzigten van het gewin, iets minder gevraagd.

VETWAREN. *Talk* en *Smeer* zeer prijsvast; *Petersburger geele* *f* 35, *Archangel* *f* 32. — *Amsterdamsch Smeer* *f* 35¼; *Inlandsch* *f* 33. — *Reuzel-Olie* *f* 32½; *Patent* *f* 41½ a kont. — *Traan* prijshoudend; *Walvisch* *f* 39 E.; *Berger* bruin *f* 44, blank *f* 50. *Loogtraan* *f* 50. — *Rondvisch* *f* 8½. — *Volle Haring* *f* 32 per ton. — *Noordvisch* *f* 18 a 20. *Ansjovisch* wordt hooger gehouden met weinig handel. Nieuwe *f* 13½, van 1850 *f* 11.

*Koolzaad.* Fransch 68½ £. Op 9 vaten Olie in Oct. ek 74; Nov. 74½ £. *Raapolie* op 6/w. *f* 40½, Vliegend *f* 39½ 1°. Mei ek. *f* 41¼; Oct. *f* 39¾, ⅞; Nov. 40¼; Dec. *f* 41 *Lijnolie* op 6/w. *f* 32¼; Vliegend *f* 31¾. *Hennepolie* op 6/w *f* 39½; Vliegend *f* 38½.

ROTTERDAM, 9 Sept. Heden zijn verkocht 23 vaten Maryland Tabak per *Leila*.

### GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 9 Sept. Rogge. Daar gedurende deze week de aanvoeren zeer groot waren, verminderde de kooplust, zoodat niet dan tot lagere prijzen te verkoopen was. Intusschen waren de houders hiertoe niet genegen, daar zij voor als nog bij voorkeur zolderden. Men noteerde 140/2 ℔ jarige Poolsche *f* 232 6/w.; 143/2 ℔ Koersche *f* 264; 141/2 ℔ j. Archangel *f* 233 1/m.; 147/2 ℔ Taganrok *f* 244 1/m.; 147/2 ℔ Koersche *f* 275 6/w. bovendien werd nog afgedaan: 140/2 ℔ Archangel zeilende *f* 226 6/w.

Gerst. Hoewel in het begin der week hooger verkocht werd, kon men goedkooper aankomen. De prijzen waren: 128/2 ℔ Koersche *f* 230 6/w.; 129/2 ℔ dito *f* 234 6/w. Heden werd voor 130/2 ℔ puike Libau *f* 233 geboden.

Moutwijn verhoogde Zaturdag op *f* 23, alzoo was echter Maandag noch Dingsdag te verkoopen, Woensdag ging de markt tot *f* 22½, gisteren tot *f* 22 en heden tot *f* 21 terug.

Jenever *f* 25.50. — Amst. Proef *f* 27.—.

MIDDELBURG, 8 Sept. Tarwe, puike jarige Zeeuwsche *f* 11,50 a 12 naar kwaliteit, gewone soorten *f* 12 a 12,25; puike jarige Walchersche (1852) voor den regen binnen *f* 12,50, puike in konsumptie *f* 12 en 12,25; Nieuwe Walchersche voor de Zaai *f* 13 a 13,50, andere puike soorten *f* 12,50 a *f* 12,75, mindere *f* 12 a 12,25. — Rogge. Jarige *f* 9; puike Nieuwe *f* 9,50 a 9,60 en *f* 9,75 naar deugd. — Gerst. Nieuwe Winter *f* 6,70, puike zware Zomer dito *f* 6,25 a 6,30, mindere soort *f* 6,20 naar kwaliteit. — Nieuwe Walch. Bruineboonen mooi van stuk *f* 15 a 14,75 en *f* 14,50 naar kwaliteit. — Walchersche Groene Erwten *f* 9 a 9,30, groote *f* 10,25 a *f* 10,50 en 10,75. — Zeeuwsche Erwten niet heel mooi *f* 8,75. — Koolzaad *f* 13,50. — Oliën 50 cs. lager. Raap-Olie *f* 41,50. Patent-Olie *f* 43,50. Lijn-Olie *f* 36,50 pr. Vat. Harde Lijnkoeken *f* 11 pr. 104 stuks.

ANTWERPEN, 9 Sept. [illegible] De markt blijft willig gestemd. Verkocht 3500 [illegible] tot 29½ a 30½ cs. in konsumtie.

*Huiden.* Ferme markt. Deze week zijn verkocht: 2500 stuks drooge Buenos-Ayres en 2000 stuks gezouten Fernambuc.

*Suiker. Ruwe.* Verkocht 1299 kisten Havana.

*Tabak.* Uit de eerste hand verkocht 93 vaten Kentucky en 31 ceroenen Havana.

*Granen.* Met beperkte omzet en staande prijzen.

LONDEN, 8 Sept. *Suiker. Ruwe*, Zeilende ladingen zeer gevraagd tot de bestaande prijzen. Eene lading Havana van 1500 kisten afgedaan tot 23 s. 4 d. voor N° 13. — *Geraffineerd.* Met veel kooplust voor uitvoer tot de bestaande prijzen.

*Koffij.* Ceylon Plantage en Native met eenige omzet tot onveranderde prijzen.

*Thee* iets meer gevraagd met genegen verkoopers.

*Talk* willig. Petersburger 52 s.

LIVERPOOL, 8 Sept. *Katoen.* Flaauwe markt. 5000 b. verkocht tot iets lagere prijzen.

BORDEAUX, 7 Sept. *Voorloop* wordt genoteerd op 162 fr

## PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

| | | 9 SEPT. 4½ u. gebl. | 10 SEPT. 4 u. | gebl. |
|---|---|---|---|---|
| NEDERL., Werkel. Sch. à | 2½ pCt. | 62 13/16 | 62 15/16 a | 63 |
| Dito Dito | 3 | 76 1/16 | 76⅛ | 76 3/16 |
| Dito Dito | 4 | 95¼ | 95⅜ | |
| O. I. Leening 1844 | 4 | | | |
| Amortis. Syndic. | 3½ | | 94½ | |
| Handel-Maatschappij | 4½ | | | |
| Aand. Rijn-Spoorweg. | | | | |
| Aand. Holl. S. M. | | | | |
| Obligatien | | | | |
| BELGIE, Obligatien 1844 | | | | |
| Cert. bij de Belg. Bank. | 2½ | | | |
| Dito bij Rotsch. en Volksv. | | 52⅜ | | |
| FRANKRIJK, Obligatien | 3 | 74 | | |
| SPANJE Nieuwe | 1 | 22⅜ | 22 11/16 | 22¾ |
| Dito | 3 | 47⅝ | | |
| Dito Binnenl. à 6/m. | | 42¾ | 42 13/16 | |
| Coup. Bewijzen. | | 6⅛ | 6¼ | 6 3/16 |
| Amortisable Schuld | | 5 1/16 | | |
| PORTUGAL te Londen | 5 | 39⅞ | 40 | 40 1/16 |
| Dito uitgestelde | | 17⅞ | | |
| RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816 | 5 | 108⅝ | 108⅝ | |
| Dito Dito 1828 en 1829 | | 108⅛ | | |
| Cert. bij d°. 1831 en 1833 | | 98 | | |
| Dito | 4½ | 100⅛ | | |
| Dito bij *Hope* | 4 | 93⅜ | | |
| Dito bij *Stieglitz en C°.* | | 92 | | |
| Dito bij id. 5de Serie | 4 | | | |
| Cert. te Hamburg | 5 | | | |
| Inschrijving in Assignat. | 6 | | | |
| Cert. van dito | | 75 | | |
| POLEN, Certifikaten | 4 | 87 | | |
| Dito Aand. à fl. 500 | | | | |
| Dito met Lot. » 300 | | | | |
| AMERIKA, Bank-Actien | | | | |
| PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 | f | | | |
| OOSTENRIJK, Metalliek | 5 pCt. | 81 11/16 | 81 11/16 | 82¼ |
| Dito 1852 | | | | |
| Dito 1847 | 2½ | 42⅞ | 42 7/16 | |
| Dito 1851 | 2½ | 42 5/16 | 42⅜ | 42 7/16 |
| Dito 1849 | 5 | 95 | 95 | |
| Ween. Bank bij *Goll en C°.* | | | | |
| Dito | 4 | | | |
| Letter B | 5 | 95 | 95 | |
| Aand. met Loting fl. 500 | f | | | |
| Nieuwe dito » 250 | | 380 | | |
| NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer* | 5 pCt. | | | |
| BRAZILIE te Londen 1824 | 5 | | | |
| Dito Leening 1843 | 5 | | | |
| PERU | 4½ | | | |
| MEXICO Nieuwe | 3 | 25¼ | 25¼ | 25⅛ |
| VENEZUELA à £ 100 | 3½ | 36½ | | |
| GRENADA à £ 100 | 2 | 21½ | | |
| Dito Uitgestelde | | 9 11/16 | 9 11/16 | |
| ECUADOR à £ 100 | | | | |

Mexiko onbepaalde 24¾, 25 1/16, 25; Denem. 5 pCt. 104¾.

Binnenl. fondsen waren heden lusteloos. Buitenl. effecten waren daarentegen over het geheel meer geanimeerd, zoowel in den omzet als in de prijzen.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

## Wisselkoers.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Parijs | 2/m. | *f* 56⅜ | Livorno | 2/m. | *f* 39¾ |
| » | zigt | » 56⅝ | Napels | » | » 81½ |
| Bordeaux | 2/m. | » 55⅞ | Petersburg | » | » 1.82 |
| » | ½/m. | » 56¼ | Weenen | 6/w. | » 32¼ |
| Madrid | 3/m. | » 244 | Augsburg | » | » 35⅛ |
| Cadix | » | » 244 | Frankfort | » | » 99 |
| Seville | » | » 241 | Hamburg | 2/m. | » 35¼ |
| Bilbao | » | » 242 | » | zigt | » 35 1/16 |
| Lissabon | » | » 41¾ | Londen | 2/m. | » 11,67½ |
| Porto | » | » 41¾ | » | zigt | » 11,75 |
| Genua | 2/m. | » 46¾ | Rotterdam | | » ⅛ |

## BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 9 Sept. Belg. leen. 2½ pc. 56, 1840/1842 4½ pc. 98⅝ 1852, 98⅝ Spanje 1—3 pc. 22 7/16; Binnenl. 3 pc. 42⅞; Romeinen 5 pc. 95¾; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 85¼.

PARIJS, 9 Sept. Fransche 3 pc. 78.25; 4½ pc. 101.40; Spanje 3 pc. Binnenl. 42¾; id. 1 pc. 22½; Ruegen 4½ pc. —.

LONDEN, 9 Sept. Cons. kont. 96⅛ a —; op tijd 96⅛ a —; Braz. 100 a 102; 1829/39 100 a 102; 1852 98 a 99; Den. 3 pc. 83 a 85; 5 pc. 104 a 106; Ecuad. 5 a 5½; Gren. 22¼ a —; Uitgest. 9½ a —; Mexiko Nieuwe 25¼ a —; Peru 4½ pc. N. 81 a 83; Uitgest. 58 a 59; Rusl. 1822 5 pc. 116 a 118; (N.) 4½ pc. 101¼ a 101¾; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 44 a 44½; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 22⅞ a 23; 3 pc. 47¼ a —; Coup. cert. 6⅛ a 6⅜; Passive 5⅛ a 5¼; Holl. 2½ pc. 64¼ a —; id. 4 pc. 98½ a —; Venez. 37 a 39; Uitg. 16 a 17; Wissel op Amsterdam *f* 11.17½; Grieken 1824 — a —; 1825 —.

WEENEN, 9 Sept. Met. 5 pc. 94; Bank-Aktien 1383; Wissel op Londen 10.41; Zilver 9.

BERLIJN, 8 Sept. Schuldbr. 3½ pc. 92⅝; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 97¼; Pools. 4 pc. 91½; Loten fl. 500 92; Oost. Met. 5 pc. 86¾; Amsterdam zigt 142½, id. 2/m. 141.

HAMBURG, 7 Sept. Rusl. Cert. 104¼; Oostenrijk Met. 5 pc. 93; Spanje 1—3 pc. 21½; Binnenl 3 pCt. 40.

FRANKFORT, 9 Sept. Met. 5 pCt. 85¼; W. Bank-Aktiën 1510; W. Loten fl. 250, 126; Spanje 1 pCt. 22$\frac{1}{16}$; id. 3 pCt. 42¼; Wissel op Weenen 108¾.

## SCHEEPSTIJDINGEN.

UITGEZEILD:

HELVOET, 9 Sept. L. de Boer, Eduard, Triest. - G. van der Gouwe, Maria Johanna, Gibraltar.

## RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 10 Sept. vertrokken:

*Urdingen & Ruhort* W. van Beurden, Union.
*Manheim* J. Dorschenbach, Jacob.
*Mainz* B. Kirschreiber, Mainz N°. 5.
*Duisburg* J. Otten, Johanna.
*Heilbron* G. C. Smith, Clio.
*Frankf., Coblentz en Manheim* C. A. van Rietschoten, Frankf. N°. 18.
*Rijnhoogte.* Keulen 8 Sept. 10 vt. dm.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT.

*Op Maandag 12 September, 's avonds ten vijf ure.*

N° 1. Een Huis en Erve, Reguliersgracht, AA 500. } te zamen
2. Een dito, Noorderstraat, AA 499. } in slag.
3. Een dito, Spiegelgracht, CC 439.
4. Een Huis, Achterhuis en Erve, Rapenburg, U 267.
5. Een Huis en Erve, Amstel, Y 25,
6. Een Huis, Achterhuis en Erve, Anjeliersgracht, PP 378.
7. Een dito, Warmoesstraat, M 404.
8. Een Huis en Erve, Kruisstraat, CC 129.
9. Een dito, Kruisstraat, CC 120.
10. Een dito, Elandsgracht, GG 254.
11. Een dito, naast het voorgaande Perceel, GG 255.
12. Een dito, St. Nikolaasstraat, H 428, benevens Pakhuis en Erve, Geertruisteeg, H 444.
13. Een Huis, Achterhuis en Erve, Vijzelstraat, X 564.
14. Een dito, Raamgracht, C 151
15. Een Huis en Erve, Korte Leidsche Dwarsstraat, CC 209.
16. Een dito, Groote Bikkerstraat, VV 350.
17. Een Huis, Achterhuis en Erve, Laurierstraat, EE 623 en 624.
18. Een Huis en Erve, Haarlemmerdijk, TT 500.
19. Een dito, Huidenstraat, KK 282.
20. De Opstal van eene Huizing, Plantaadje, Muidergracht, V 178, met den Opstal van Vijf Woningen, Lepellaan, V 152 à 155.
21. Een Huis en Erve, Oude Schans, R 287.
22. Een dito, Tuinstraat, OO 208.
23. Een Huis, Achterhuis en Erve, Anjelierstraat, OO 477 en 477a.
24. Een Huis, Tuin en Erve, Palmstraat, QQ 785.
25. Een Huis en Erve, Gieterstraat, PP 251.
26. Twee Huizen en Erven, Anjeliersgracht, OO 554 en 555.

## ADVERTENTIEN.




[illegible] Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever